

Лекарствена политика

Система за реинбурсиране в България – Предизвикателства – процедури и списъци

УВОД

Реимбурсирането на разходите за лекарствени продукти е ключов компонент на системата на здравеопазването, който осигурява достъп на пациентите до лекарствени продукти чрез определяне на референтна стойност. Пациентите доплащат разликата между референтната стойност и продажната цена.

1. Определяне на референтната стойност на лекарствените продукти

Европейската практика включва системата на референтната стойност като обща мярка, ограничаваща използването на скъпи лекарства, която едновременно с това гарантира достъп до еквивалентни лекарствени продукти. За периода 2006-2007г. 18 от 27 страни от Европейския съюз имат въведена система на референтна стойност. Швеция отменя своята система на референтна цена през 2002 г., но прилага система на задължително заместване с генерици, при която заместимите лекарства са групирани. Десет от 18 страни, прилагащи система на референтна цена (например Дания, Португалия) изграждат референтни групи (групи на взаимнозаменяеми лекарства) на основата на активно вещество (АТС 5) ниво. Седем страни (например, Германия, Чешка Република) също разглеждат терапевтично подобните лекарства като взаимнозаменяеми (АТС 4 ниво на терапевтични групи или дори по-широко). Пациентите заплащат разликата между референтната стойност (основна цена за реимбурсиране) и действителната цена на дребно в аптеката.¹

У нас за определяне стойността за заплащане на лекарствените продукти, включвани в Позитивния лекарствен списък, също се изчислява референтна стойност за Дефинирана дневна доза (ДДД) по INN и лекарствена форма като: лекарствените продукти, съдържащи едно и също активно вещество по INN, се групират по лекарствена форма, изчислява се стойността на ДДД за различните лекарствени

¹ Източник на информация: PPRI (Pharmaceutical Pricing and Reimbursement Information) Report – Доклад (обобщен) за информация за ценообразуването и реимбурсирането на лекарствените продукти http://ppri.goeg.at/Downloads/Publications/PPRI_Report_final.pdf

продукти по INN и лекарствена форма и се определя най-ниската стойност, която е референтна за всички лекарствени продукти с едно и също INN и една и съща лекарствена форма.²

2. Лекарствени списъци.

Позитивни списъци, включващи лекарства, които могат да бъдат предписвани и са за сметка на трета страна платец, са въведени в 24 от 27 страни (всички без Германия, Гърция и Обединеното кралство).

Някои страни имат повече от един лекарствен списък, поради различните критерии за включване и/или проценти на реимбурсиране. Критериите за това лекарствените продукти да бъдат включени в позитивен списък обикновено са медикофармакологични, като например терапевтична полза, която често е анализирана по отношение на подобрението в сравнение с алтернативен продукт.

Използването на позитивните списъци е по-често отколкото на **негативни списъци**. Три страни (Германия, Унгария, Обединеното кралство) са въвели негативни списъци, а две страни (Гърция и Финландия) са предвидили и законова основа, но не са приложили мярката.

По отношение на достъпа до лекарствени продукти, са важни броят на реимбурсираните лекарства,³ вписани в позитивния списък, и реимбурсната цена, която е максималната сума, плащана от трета страна платец. Реимбурсираната сума може или да бъде напълно реимбурсирана цена или процентен дял от реимбурсната цена.

Повечето от страните прилагат различни **проценти на реимбурсиране**. Само в Австрия, Германия, Италия, Холандия и Обединеното кралство всички лекарства са реимбурсирани 100 на сто. В останалите страни съществуват по-ниски проценти на реимбурсиране за лекарствата или за заболявания, които са смятани за по-малко уместни и/или сравнително прекалено скъпи по отношение на терапевтичната полза. Обикновено, има определени процентни ставки (например, 100 на сто за лекарствата, смятани за най-важни, 80 на сто за лекарствата за лечение на хронични заболявания и 60 на сто за лекарства, които имат умерен терапевтичен ефект). В Чешката Република и в Словакия няма такива фиксирани процентни ставки и процентите на реимбурсиране се определят индивидуално в процеса на решение за реимбурсиране. Също така, по-висок процент на реимбурсиране се прилага за специфични групи от населението

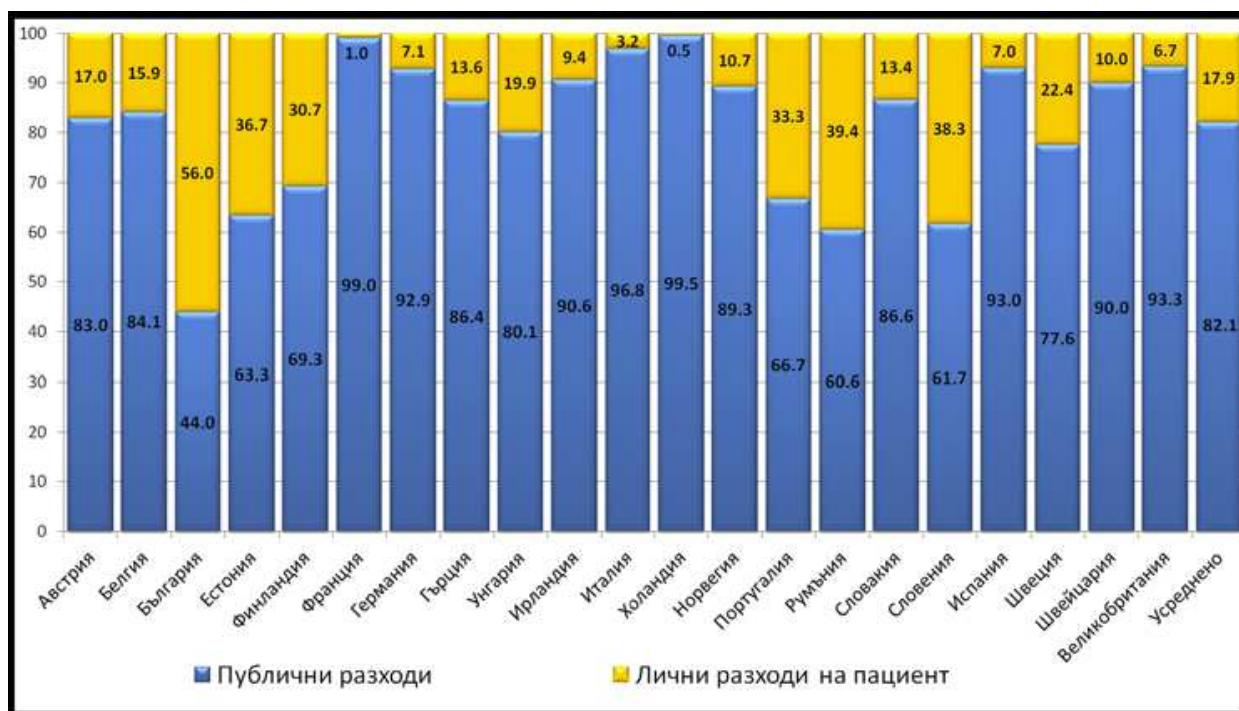
² чл. 13 от Наредбата за условията, правилата и критериите за включване, промени и/или изключване на лекарствени продукти от Позитивния лекарствен списък и условията и реда за работа на Комисията по Позитивния лекарствен списък (отм.)

³ Броят варира от почти 10 000 (Франция) до по-малко от 1000 (България) към 2005 г.

(уязвими групи) в Белгия -преференциален процент на реимбурсиране от 85 вместо 75 на сто, за вдовици, сираци, пенсионери, хора с увреждания и лица с ниски доходи, и др. и Естония - 90 вместо 75 на сто за деца, хора с увреждания и пенсионери.^{4,5}

У нас са приети общи правила за определяне на нивото на заплащане на лекарствените продукти по INN и лекарствена форма – 100 на сто се реимбурсират лекарствените продукти, заплащани от лечебните заведения; предназначения за лечение извън обхвата на ЗЗО, заплащани по реда на Закона за здравето и тези за лечение на СПИН, профилактика и лечение на инфекциозни заболявания. В останалите случаи на Позитивния лекарствен списък – лекарствени продукти, предназначени за заболявания, които се заплащат по реда на ЗЗО, Комисията по Позитивния лекарствен списък, въз основа на предложенията на експертните комисии взема решение за нивото на заплащане за всеки конкретен лекарствен продукт.⁶

Пациентите доплащат разликата между стойността на опаковка, изчислена на база референтна стойност и цената на дребно в аптеката или цената на едро при лекарствените продукти с ниво на заплащане 100 на сто.

⁴ Приложение № 7

⁵ Източник на информация: PPRI (Pharmaceutical Pricing and Reimbursement Information) Report – Доклад (обобщен) за информация за ценообразуването и реимбурсирането на лекарствените продукти http://ppri.goeg.at/Downloads/Publications/PPRI_Report_final.pdf

⁶ чл. 18 и чл. 23 от Наредбата за условията, правилата и критериите за включване, промени и/или изключване на лекарствени продукти от Позитивния лекарствен списък и условията и реда за работа на Комисията по Позитивния лекарствен списък (отм.)